

A TATOU TAONGA-OHA I ROTO I TE HAHI.

TE HAHI ME NGA WHAKAPONO.

I TE orokotimatanga mai ano o te Hahi ka kite tatou e noho ropu tonu ana te huja whakapono, ko te mea nāna ratou i shakakotahi na te kotahi o to ratou whakapono. I te tuatahi ko ōa akonga anake a te Kariti, no muri mai ka uru atu te huja i iriiria i te Ra o te Petekoha. E kiia ana ki a tatou: "I noho tahi ano te huja whakapono katoa, i huibui katoa ana hoki i a ratou mea, a shavhati taro ana ia share ia share, kai ana i a ratou kai i ruja i te koi i te yakau tapatahi."—*Mahi 2¹⁴*. E kiia ana ano—"U tonu ratou ki te Ako a ōa Apotoro, ki te shakahoatanga, ki te shavhati taro, ki te Inoi."—*Mahi 2¹²*. Te shakahau whakanutanga a te Karaiti ki ana Akonga, i mea atu ai ia ka haere tahi tonu ia i a ratou hei ahua, "Haere meŋa hei akonga ōa iwi katoa... akona ratou kia mau ki ōa mea katoa i i shakahau i ahau ki a koutou."—*Matt. 28²⁰*. No te mutunga o ōa Ra e 40 i muri iho i tona aranga ake i korerotia ai e ia tenei shakahau ki ana Akonga. He maha ona putanga mai ki waenganui i a ratou i taua wa, "I korero ai ki a ratou i ōa mea o te Rangiratanga o te Atua."—*Mahi 1¹*. Ka mohio i a tatou ko enei shakahau me ōa mea hoki o mua atu ōa tiuo mea hei ako ma ratou ki ōa iwi katoa.

Ko enei shakahau i te Karaiti i tino mau tonu i ana akonga, a i shai tonu a ratou ako i ruja i ana tohutohu: inahoki e kiia ra ki a tatou "U tonu ōa akonga ki te Ako a ōa Apotoro."—*Mahi 2¹²*. Na ōa Apotoro ki ōa Hurai tenei ako, eŋari ki te tirohia ka kitea e penei ana ano te tikanga a Paora ki ōa tauwi. I korero hoki ia ki ōa kaumatua o Epeha i mea, "Kihai hoki ahau i Manawapa ki te kauvahu i te shakaro katoa a te Atua ki a koutou."—*Mahi 26²⁷*. Ki te huja o Koriniti i mea atu ia, "I hoatu na hoki e ahau ki a koutou i te tuatahi te mea i riro mai i au." i *Kori. 15³*. Ki ōa tangata o Roma, "Ko tenei me shakavhetai ki te Atua, he pononga hoki koutou i mua na te hara, heoi kua gōhegōhe o koutou yakau ki te ahua o te ako i shakaritea nei mo koutou."—*Roma 6¹⁷*.

I ruja i enei korero a te Apotoro ka kitea iho e tatou me te mea nei kotahi tonu te tikanga o te ako hei akonga atu ma ratou i ōa iwi katoa, a manawapa atu ratou ki te pupuri i taua tikanga.

E ki ana etahi tangata kaore i tino marama te ahua o te ako a ōa Apotoro ki a ratou akonga. E tika ana ano kaore i penei te marama me o ōa kupu o naiane, eŋari e marama ana ano ki a ratou na. Ahakoa kaore ta ratou whakapono e penei me to naiane te marama, kei mea tatou kaore tahi a ratou whakapono. Tera ano etahi kupu rere noa kei roto i ōa reta hei shakaatu ki a tatou he whakapono ano ta ratou. Ko etahi enei o au kupu:—

Te Whakapono, *Kava. 1²⁵*.

Te Korero o te Ripeka, 1 *Kori. 1¹⁸*.

Te Whakarerega iho, 11 *Taha. 3⁶*.

Te Mea Pai i tukua ki a koe, 11 *Tim. 1¹¹*.

Te Tika, ko te Hahi nei tona Pou me te

Turanga, 1 *Tim. 3¹⁵*.

Te Whakaakoranga a te Karaiti, 2 *Hoani 9*.

Te Whakapono kua oti nei te tuku mai ki te Huja Tapu, *Hura. 3*.

Kaore e tino marama ki a tatou o naiane enei kupu, eŋari me te mea nei no roto enei i ta ratou whakapono, ara i ta ratou ritega e shakako nei ki ōa iwi katoa. A ka taea ano e tatou te ki i te wa ano e ora ana etahi o ōa Apotoro kua takoto tetahi whakapono ma ratou hei akonga ma ratou ki ōa iwi, hei puritanga a ngakautanga hoki ma a ratou akonga. Ko taua whakapono tenei e korerotia nei i a *Roma 6¹⁷* e korerotia ra i akona ratou ki tetahi Ahua Ako. Ko taua whakapono ano pea e korerotia nei e Paora i a 2 *Timoti 1¹⁸*, "Kia mau ki te tauira mo ōa kupu tika i rojo ra koe ki au."

Ki te tikanga ko ōa kupu me te ahua o ta ratou iriiri i shakatakotonga ra e te Karaiti "I ruja i te igoa o te Matua, o te Tama, o te Wairua Tapu"—i meŋa hei kaupapa mo ta ratou whakapono. I te mea ko ta ratou tauwita tenei, he marama noa ta ratou tapiri atu i etahi kupu shakamarama mo ōa mahi a te Tokotoru he shakamarama mo te baganga a te Atua Matua i te ao, mo te hokonga a te Atua Tama i ōa tangata katoa, mo te shakatapu hoki a te Wairua Tapu. I ruja i tenei ahua ka takoto he whakapono ma ōa Hahi katoa i roto i te 100 tau i muri iho i te matega o te Karaiti e ahua rite tonu ana ki te whakapono e puritia nei e tatou, ara ki te whakapono a ōa Apotoro. Ka 300 tau i muri iho i te matega o te Karaiti ka ara etahi shakaakoranga teka i roto i te Hahi. Hei shakahe i enei shakaakoranga ka shakatakotora he whakapono shanui ma te Hahi katoa. Ka takoto ko te whakapono o Naibia, i baga i te Kaunibera (Hui) i tu ki Naibia i te tau 325, eŋari mo te tau 451 i te hui i tu ki Karahitono katahi ano ka tino shakaaetia e ōa Hahi katoa tenei whakapono. Ka mutu ano ko tenei whakapono i shakaaetia